

جایگاه «نشانه‌های شهری» در واکاوی مؤلفه‌های «هویت» و «فرهنگ» در سیمای شهر ایرانی

(مطالعه موردی: بررسی سیمای شهر شیراز)

دکتر طاهره نصر*

تاریخ دریافت مقاله: ۱۳۹۴/۰۳/۰۸ تاریخ پذیرش نهایی: ۱۳۹۵/۱۰/۱۲

چکیده

شهر، با الگوی فرهنگ‌گرا نمی‌تواند در هر جایی از زمین پیاده شود، متمرکز است و هویت هر شهر که منظر آن شهر را شکل می‌دهد، با شهر دیگری متفاوت می‌باشد. همچنین فضاهای شهری می‌توانند برای مردم، تداعی‌کننده جنبه‌های نمادین، فرهنگی و تاریخی باشند. چرا کالبد شهرهای امروز مفهوم ندارند؟ چرا در شهرهای امروز، یکسان شدن بافت شهرها، عدم تطبیق فرم ظاهری فضا و معنای آن، عدم توجه به مفهوم فرهنگ در کالبد و معنا قابل مشاهده است؟ مقاله حاضر به تبیین مؤلفه‌های هویتی می‌پردازد که از لحاظ فرهنگی می‌توانند بر منظر و سیمای شهر تأثیرگذار باشند. روش تحقیق به صورت توصیفی-تحلیلی و روش جمع‌آوری اطلاعات به صورت میدانی-اسنادی می‌باشد و به عنوان نمونه موردی شهر شیراز مورد بررسی قرار می‌گیرد. نتایج حاصل، حاکی از ضرورت توجه به نشانه‌شناسی شهری برای بازنمایی مؤلفه‌های هویت فرهنگی در شهرها است که در ارتقای کالبدی-فضایی ارزش‌های شهری بسیار قابل توجه می‌باشد.

واژه‌های کلیدی

هویت، فرهنگ، نشانه شهری، شهر فرهنگ‌گرا، منظر شهر شیراز

* دکترای تخصصی شهرسازی، استادیار، گروه معماری، واحد شیراز، دانشگاه آزاد اسلامی، شیراز، ایران.